

ADVOKÁTSKÁ KANCELÁRIA
ATTORNEYS AT LAW
RECHTSANWALTSKANZLEI
STUDIO LEGALE

Slovenská spoločnosť všeobecného
praktického lekárstva
Stredná 17435/80
821 04 Bratislava

V Košiciach, 29. januára 2020

Vec:

Stanovisko k predpisovaniu liekov všeobecným lekárom na základe odporúčania odborného lekára

Vážené dámy a páni,

na základe Vašej požiadavky predkladáme naše stanovisko k otázke týkajúcej sa predpisovania liekov lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo (ďalej aj „všeobecný lekár“), na základe odporúčania lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore (ďalej aj „odborný lekár“).

Predmetom tohto stanoviska je poskytnúť odpoveď na Vami položenú otázku:

„Je povinnosťou všeobecného lekára na základe odporúčania odborného lekára podľa ustanovenia § 119 ods. 10 zákona č. 362/2011 o liekoch a zdravotníckych pomôckach (ďalej aj „zákon o liekoch“) predpísať pacientovi odporúčaný liek, respektíve je to oprávnenie všeobecného lekára a predpis odporúčaného lieku nemusí vykonať?“

Predpisovanie liekov všeobecným lekárom na základe odporúčania odborného lekára je právne ukotvené v ustanovení § 119 ods. 10 zákona o liekoch nasledovne (cit.):

„.....Lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria (ďalej len „všeobecný lekár“) môže predpísať humánny liek spôsobom uvedeným v odseku 5, zdravotnícku pomôcku a dietetickú potravinu, ktoré sú viazané na odbornosť lekára, len na základe odporúčania odborného lekára uvedeného v elektronickom zázname o poskytnutí ambulantnej starostlivosti alebo v lekárskej správe o poskytnutej zdravotnej starostlivosti;.....“

V prvom rade si je potrebné uvedomiť, že citované ustanovenie vytvára zákonný rámec pre takú preskripciu zo strany všeobecného lekára, ktorú by vzhľadom na povahu predpisovaného lieku a svoju špecializáciu vykonať nemohol, nakoľko je takýto liek viazaný na odbornosť, ktorou všeobecný lekár nedisponuje. Predpis lieku, ktorý je viazaný na odbornosť špecialistu (odborného lekára) a ktorý všeobecný lekár robí na základe odporúčania odborného lekára označujeme v ďalšom texte ako „delegovaný predpis“.

Z pohľadu gramatickej výstavby ustanovenia § 119 ods. 10 zákona o liekoch sa je možné domnievať, že zákonodarca kreuje koncept delegovaného predpisu ako možnosť postupu a nie ako povinnosť všeobecného lekára. Odporúčanie odborného lekára predstavuje *conditio sine qua non* pre delegovaný predpis, no nemožno ho vnímať ako príkaz odborného lekára pre všeobecného lekára, aby takýto delegovaný predpis realizoval.

V súvislosti s problematikou delegovaného predpisu je možné upozorniť na skutočnosť, že poskytovateľ všeobecnej ambulantnej starostlivosti nie je podľa žiadneho právneho predpisu vo vzťahu subordinácie k poskytovateľovi špecializovanej ambulantnej starostlivosti. Aj uvedené v širšom kontexte podporuje záver učinенý vyššie (i keď pre jeho formuláciu postačuje aktuálne platná dikcia § 119 ods. 10 zákona o liekoch).

Cieľom pri prijímaní právnej úpravy týkajúcej sa predpisu lieku všeobecným lekárom pacientovi na základe odporúčania odborného lekára bolo zlepšiť dostupnosť liekov pacientom a *de facto* aj samotnej liečby, keďže pacient má častokrát všeobecného lekára v lepšom dosahu, ako odborného lekára. Z uvedeného však nie je možné dedukovať zámer zákonodarcu, ktorý by tendoval k formulácii preskripčnej povinnosti všeobecného lekára založenej odborným odporúčaním odborného lekára. Takýto zámer nevyplýva ani z dôvodovej správy k zákonu o liekoch.

* * *

S odvolaním sa na pravidlá preskripcia upravené v zákone o liekoch konštatujeme nasledovné:

- a) **všeobecný lekár nemá zákonnú povinnosť realizovať delegovaný predpis;**
- b) **všeobecný lekár môže predpísať liek, ktorý nie je viazaný na jeho odbornosť len na podklade odporúčania odborného lekára na ktorého odbornosť je takýto liek viazaný;**
- c) **podmienkou pre vystavenie delegovaného predpisu zo strany všeobecného lekára (ak sa rozhodne, že delegovaný predpis vystaví) je, aby odborné odporúčanie obsahovalo všetky povinné náležitosti, ktoré zákon o liekoch v § 119 ods. 5, 6 a ods. 11 vyžaduje:**
  - ak odborný lekár predpisuje liek ktorý obsahuje liečivo uvedené v prílohe č. 1 zákona o liekoch a v zozname kategorizovaných liekov, je povinný predpísať tento liek uvedením názvu liečiva, ATC kódu liečiva, doplňujúcou identifikáciou referenčnej skupiny alebo referenčnej podskupiny (ďalej len „doplnok ATC“), cesty podania, liekovej formy, množstva liečiva v liekovej forme, veľkosti balenia a počtu balení podľa údajov uvedených v zozname kategorizovaných liekov. Odborný lekár môže po uvedení názvu liečiva, doplnku ATC, cesty podania, liekovej formy, množstva liečiva v liekovej forme, veľkosti balenia a počtu balení uviesť na lekárskom predpise aj názov humánneho lieku, doplnok názvu podľa údajov uvedených v zozname kategorizovaných liekov a kód humánneho lieku.
  - ak odborný lekár predpisuje liek, ktorý obsahuje liečivo, ktoré nie je uvedené v prílohe č. 1 zákona o liekoch, alebo obsahuje dve alebo viac liečiv, odborný lekár je povinný namiesto názvu liečiva uviesť názov humánneho lieku, kód humánneho lieku, cestu podania, liekovú formu, množstvo liečiva v liekovej forme, veľkosť balenia a počet balení
  - odborný lekár môže zakázať výdaj náhradného humánneho lieku, ktorý je pre pacienta z medicínskych dôvodov nevhodný, pričom medicínske dôvody zákazu výdaja náhradného

- humánneho lieku nevhodného pre pacienta by odborný lekár okrem zápisu do ním vednej zdravotnej dokumentácie mal podľa nášho názoru uviesť aj do odborného odporúčania,
- informáciu, ako dlho má všeobecný lekár liek pacientovi predpisovať pričom táto lehota nesmie presiahnuť 12 mesiacov,
  - Informáciu o tom, či odborný lekár je zmluvným lekárom alebo či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, s ktorým je v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu, má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou, v ktorej je pacient poistený,
  - uvedenie diagnózy pacienta vyjadrenú písmenom a číslčkami podľa platnej medzinárodnej štatistickej klasifikácie chorôb a pridružených zdravotných problémov (§ 120 ods. 1 písm. j/) – i keď tento údaj zákon o liekoch explicitne od odborného lekára nevyžaduje uvádzať na odborné odporúčanie, diagnóza musí byť uvedená na recepte ako takom (teda aj na delegovanom recepte), bez tejto informácie všeobecný lekár de facto nemôže delegovaný predpis vystaviť;
- d) pokiaľ odborné odporúčanie neobsahuje náležitosti uvedené v písmene c), všeobecný lekár nemôže v zmysle podmienok stanovených v zákone o liekoch delegovaný predpis vystaviť;
- e) pokiaľ sa všeobecný lekár rozhodne na základe odporúčania liek pacientovi predpísať, je povinný postupovať v súlade s § 119 ods. 5, § 119 ods. 11 ako aj v súlade s ďalšími súvisiacimi ustanoveniami upravujúcimi pravidlá preskripcie (viď napr. § 120) a v súlade s odporúčaním odborného lekára.

V prípade akýchkoľvek otázok ostávame k dispozícii.

S úctou,

h&h PARTNERS
advokátska kancelária s.r.o.
Mäsiarska 6, 040 01 KOŠICE
IČO:44323760, DIČ:2022659914

h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. v z.,
JUDr. Ivan Humeník, PhD., partner, advokát